

16.08.2022 r., Wrocław

dr hab. Izabella Gil, prof. UWr

Zakład Postępowania Cywilnego

Instytut Prawa Cywilnego WPAiE UWr

tel. 606131131

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

mgr Wiolety Beczek

pt. „Niejawność postępowania cywilnego rozpoznawczego”

- I. Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Wiolety Beczek pt. „*Niejawność postępowania cywilnego rozpoznawczego*” – napisanej pod naukowym kierownictwem promotora – dr hab. Agnieszki Góry - Błaszczkowskiej, prof. ASW

Rozprawa doktorska mgr Wiolety Beczek pt. „*Niejawność postępowania cywilnego rozpoznawczego*” stanowi pierwsze monograficzne opracowanie podejmujące kwestię niejawności prowadzonego cywilnego postępowania rozpoznawczego. W związku z tym już sam wybór tematu rozprawy ocenić należy jako słuszny nie tylko ze względu na konieczność rozstrzygnięcia wątpliwości natury doktrynalnej, ale także ze względu na brak takiego opracowania w literaturze przedmiotu. Jedynie zasada jawności prowadzonego cywilnego postępowania zarówno rozpoznawczego (np. A. Kościółek, *Zasada jawności w sądowym postępowaniu cywilnym*, Warszawa 2018), jak i egzekucyjnego (np. M. Uliasz, *Zasada jawności sądowego postępowania egzekucyjnego w dobie informatyzacji*, Warszawa 2019) została dogłębnie przeanalizowana w literaturze przedmiotu. Tym samym recenzowane opracowanie niewątpliwie uzupełnia lukę w zakresie analizy specyfiki postępowania cywilnego rozpoznawczego w aspekcie niejawności. Zwłaszcza, że w wyniku wprowadzanych zmian przepisów rozpoznawanie spraw następuje coraz częściej na posiedzeniach niejawnych, w tym wobec postępującej informatyzacji w postępowaniu cywilnym. W tym zakresie Doktorantka już na wstępie podkreśla znaczenie informatyzacji, a także możliwość wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego oraz wydawania orzeczeń. A nawet wskazuje na rozwiązania systemowe, które nie tylko pozwalają

na szybsze przygotowanie się do sprawy, jej analizę, ale także przewidujące możliwe rozstrzygnięcie, czy też wykorzystujących sztuczną inteligencję do przeprowadzania dowodów lub wyszukiwania rozstrzygnięć w podobnych sprawach (jak wskazywany przez Autorkę Ultima Ratio). Wśród czynników wpływających na zwiększenie niejawności rozpoznawania spraw Doktorantka oprócz informatyzacji postępowania cywilnego wymienia mediację.

Punktem wyjścia dla rozważań Autorki dysertacji jest ocena jak niejawnosc postępowania cywilnego wpływa na efektywnosc orzekania sądów, zmniejszenie kosztów oraz przyspieszenie rozpoznawania spraw. Zasadniczym celem jaki stawia Autorka pracy jest ustalenie czy obecnie można mówić o niejawnosci jako zasadzie samodzielnej, czy też należy jedynie traktować jako zasadę współistniejącą z zasadą jawności. Doktorantka poddaje pod rozważę czy niejawnosc nie powinna zostać jedną z naczelných zasad wymiaru sprawiedliwosci? Ponadto na wstepie stawia kolejne pytania odnośnie przyczyn rozpowszechniania się niejawnosci, a ponadto dokonania oceny czy wydawanie rozstrzygnięć na posiedzeniach niejawných nie powoduje naruszenia praw stron postępowania, czy nowe postępowania powinny być rozpoznawane na posiedzeniach niejawných? W konsekwencji stawia pytanie czy niejawnosc jest właściwa do prowadzenia cywilnego postępowania rozpoznawczego? Autorka recenzowanego opracowania na wstepie nie stawia jeszcze tez, a jedynie stawia pytania. W opracowaniu analizie poddano aspekty wpływające na coraz częstsze występowanie niejawnosci w postępowaniu cywilnym oraz ich przyczyny, a w szczególności jak często jawność jest ograniczana, bądź wyłączana, a także jakie są tego cele, przyczyny, wady i zalety.

1. Układ rozprawy doktorskiej oraz stosowane metody badawcze

Układ dysertacji jest prawidłowy. W pracy wykorzystano następujące źródła: teksty aktów prawnych, dorobek judykatury i doktryny prawniczej z zakresu prawa materialnego, jak i procesowego. Zastosowana została metoda formalno – dogmatyczna przepisów prawa krajowego, a także metoda analityczna zarówno w doniesieniu do stanowisk wyrażanych w orzecznictwie, jak i literaturze przedmiotu. W niewielkim zakresie wykorzystana została także metoda historycznoprawna oraz prawno-porównawcza. Ponadto w dysertacji została zastosowana metoda statystyczna poprzez analizę ogólnodostępnych danych statystycznych z Informatora statystycznego Ministra Sprawiedliwości.

Praca została napisana w sposób poprawny językowo i przystępny, a więc mimo wielości wątków podjętych w ramach opracowania, to dla czytelnika nie stanowi większej bariery zapoznanie się i zrozumienie poruszanych w niej zagadnień i dokonanych analiz.

Praca składa się ze wstępu, sześciu rozdziałów (podzielonych na paragrafy, punkty i podpunkty, co zwiększa czytelność omawianych zagadnień w ramach danego rozdziału) oraz zakończenia. Ponadto poszczególne rozdziały zawierają uwagi wprowadzające, jak też podsumowanie.

Publikacja uwzględnia stan prawny na 30.05.2022 r. oraz niektóre projektowane zmiany przepisów prawa, co wskazuje na dogłębną analizę podjętą przez Doktorantkę tematyki.

2. Treść poszczególnych rozdziałów pracy

Rozdział I pracy doktorskiej pt. „*Zagadnienia wstępne*” stanowi wprowadzenie do głównych wątków rozprawy poprzez omówienie w ramach zagadnień o charakterze ogólnym kluczowych pojęć, co pozwala Autorce na uniknięcie wątpliwości terminologicznych.

Zasadnie pracę rozpoczęto od zdefiniowania terminu jawności, dla przeciwnego pojęcia niejawnosci. Jak prawidłowo dostrzega Doktorantka, sama jawność rozumiana jest w znacznie szerszym zakresie niż zasada jawności. W związku z tym przedstawiono jawność postępowania w pierwszej kolejności od słownikowego rozumienia jawności. Autorka wskazuje, że „jawność jest powiązana z zasadą demokratycznego państwa prawnego, które dba o prawa każdej jednostki, jest jej gwarancją” (s. 23 pracy). Z powyższych względów, zdaniem Doktorantki, „niejawnością będzie zatem wszystko, co nie jest jawne; niejawnym to dokonywany albo odbywający się w tajemnicy (s. 23 pracy). Natomiast zarówno jawność, jak i niejawnosc mają wiele postaci (s. 24 pracy).

W ramach rozdziału I dysertacji Autorka definiuje także pojęcie postępowania cywilnego i jego trybów. Następnie opisano, co realizuje zasadę jawności, jej Konstytucyjne podstawy i konkretyzację zasady jawności w przepisie art. 9 k.p.c., jako naczelnej zasady wymiaru sprawiedliwości. Wskazano także przypadki kiedy zasada jawności może być ograniczana lub wyłączona (s. 26 pracy). Jednocześnie Autorka podkreśla, że ograniczenie jawności przez rozpoznanie sprawy w postępowaniu niejawnym lub wyłączenie jawności jest dopuszczalne jedynie na podstawie przepisów ustawy. Wyjaśniono także dwie płaszczyzny (aspekty) jawności tj. jawność wewnętrzną i jawność zewnętrzną (s. 27 i n. pracy).

Doktorantka podkreśla, że zasada jawności uważana jest za jedną z naczelnych zasad wymiaru sprawiedliwości nie tylko w Polsce, ale także w innych krajach, ponieważ stanowi nie tylko gwarancję bezstronności sędziego, ale i gwarancję rzetelności procesu (s. 28 pracy).

W dalszej kolejności opisano źródła zasady jawności (s. 29 i n. pracy), a także przedstawiono uwarunkowania historycznoprawne w zakresie rozwoju zasady jawności (s. 31 i n. pracy). Następnie dokonano porównania zasady jawności na tle pozostałych zasad postępowania cywilnego (s. 35 i n. pracy), a w szczególności z zasadą prawdy, zasadą zakazu nadużycia prawa procesowego, z zasadą równości stron, z zasadą koncentracji materiału procesowego, z zasadą dyspozytywności, z zasadą kontrydiktoryjności, z zasadą bezpośredniości, z zasadą swobodnej oceny dowodów, z zasadą ustności i pisemności oraz z zasadą formalizmu procesowego. Wyjaśniono na czym polegają powiązania zasady jawności z pozostałymi zasadami postępowania cywilnego, która łączy się z nimi w sposób bezpośredni lub pośredni. Z powyższych względów podkreślana jest jej rola jako jednej z naczelnych z zasad procesowych (s. 49 pracy).

W ramach rozdziału I poruszono także zagadnienie funkcji zasady jawności w postępowaniu cywilnym (s. 49 i n. pracy), omawiając funkcję partycypacyjną, kontrolną, gwarancyjną, legitymizującą, wychowawczą, edukacyjną oraz informacyjną. Na innowacyjność opracowania wskazuje dostrzeżenie przez Doktorantkę właśnie funkcji informacyjnej, która zdaniem Autorki pracy przejawia w informowaniu obywateli, co umożliwia poznanie funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, poprzez możliwość udziału w posiedzeniach sądu i poznania treści rozstrzygnięcia (s. 51 i n. pracy).

Jednocześnie, zasadnie dostrzeżone zostało, że zasada jawności nie ma wyłącznie pozytywnych aspektów i może zagrażać pewnym chronionym prawnie wartościom takim jak: moralność, bezpieczeństwo, interes prywatny, czy porządek publiczny. W szczególności poprzez ujawnianie tylko pewnych informacji, a pomijanie ostatecznego wyniku sprawy, co może powodować zniekształcenie informacji np. przez media.

Ponadto omówiono regulację zasady jawności w Konstytucji RP oraz jej ograniczenia (s. 52 i n. pracy), a także regulacje zasady jawności na podstawie konstytucji wybranych państw (s. 56 i n. pracy). Przeprowadzona analiza doprowadziła Autorkę do wniosku, że „prawie wszystkie konstytucje (w tym polska) normują ją bardzo podobnie, przewidując również

wyjątki od niej. Konstytucje zazwyczaj dopuszczają wyłączenie jawności postępowania” (s. 60 pracy).

W ramach rozdziału I dokonano także podziału i omówienia posiedzeń sądowych, wyróżniając posiedzenia jawne, posiedzenia o ograniczonej jawności, prowadzone przy drzwiach zamkniętych oraz posiedzeń niejawnych (s. 61 i n. pracy) w procesie i postępowaniu nieprocesowym. Zdaniem Doktorantki ograniczenie jawności powinno być w każdym przypadku dokładnie rozważone ze względu na rodzaj rozpoznawanej sprawy (s. 64 pracy).

Podjęto także wątek wpływu kosztów postępowania na niejawnosć postępowania (s. 64 i n. pracy), albowiem Doktorantka dostrzega pewną zależność przejawiającą się w tym, że im mniej jawny jest proces cywilny, tym niższe są jego koszty. Pogląd taki potwierdza oryginalność oraz nowatorskiej podejście Autorki opracowania. Doktorantka wyraża stanowisko, że prowadzenie postępowań niejawnych stanowić będzie realizację postulatu dążenia do zmniejszenia kosztów postępowania, osiągania maksymalnych rezultatów przy minimalnych nakładach, za czym idzie również efektywnosć postępowania cywilnego (s. 66 pracy).

Rozdział ten ma zatem z jednej strony ma charakter wprowadzający, a jednocześnie systematyzujący siatkę pojęciową zastosowaną w pracy.

Rozdział II pracy pt. *„Niejawność przebiegu postępowania procesowego rozpoznawczego”* zawiera omówienie przypadków, w których ustawa wprowadza niejawnosć postępowania cywilnego lub ją ogranicza (s. 69 i n. pracy). Autorka podkreśla bowiem, że sąd może skierować sprawę na posiedzenie jawne i wyznaczyć rozprawę także wówczas, gdy sprawa podlega rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym (art. 148 §2 k.p.c.). Natomiast od 21.08.2019 r. w wyniku zmian przepisów k.p.c. – sąd może wydać postanowienie na posiedzeniu niejawnym (art. 148 §3 k.p.c.). Doktorantka zauważa, że aktualnie w każdym przypadku, w którym ustawodawca wskazuje, że wydaje się postanowienie możliwe jest jego wydanie na posiedzeniu niejawnym (s. 70 pracy). A zatem, zdaniem Autorki, poprzez zmianę ww. przepisu przyczyniono się do poprawy systematyki i spójności zarówno przepisów k.p.c., jak i innych ustaw (s. 70 pracy).

W dalszej kolejności omówione zostały sytuacje, w których dopuszczalne jest rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym (s. 73 i n. pracy). Doktorantka przeprowadza wnikliwą analizę przepisu art. 148¹ k.p.c., który uprawnia do wydania merytorycznego

rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym zwracając uwagę, że przedmiotowy przepis powiązany jest z przepisem art. 148 k.p.c., ponieważ określa przypadki, rozpoznania sprawy na posiedzeniu niejawnym. Doktorantka wyraża pogląd, że jeśli którakolwiek ze stron postępowania w pierwszym piśmie procesowym przesłanym do sądu wniesie o przeprowadzenie rozprawy, to rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne. Ponadto rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy na posiedzeniu niejawnym musi spełniać cel, jaki jest rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy cywilnej. Z powyższych względów sąd powinien przeprowadzić najpierw dogłębną analizę sprawy, biorąc pod uwagę zakres podmiotowy i przedmiotowy (s. 73 pracy). Natomiast w przypadku uznania powództwa, sąd może wydać wyrok na posiedzeniu niejawnym tylko wówczas, gdy uznanie to nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego ani nie zmierza do obejścia przepisów prawa (s. 74 pracy).

Doktorantka analizuje także przypadki, w których mimo możliwości rozpoznania sprawy na posiedzeniu niejawnym niezbędne będzie wyznaczenie rozprawy (s. 75 pracy).

W aspekcie jawności postępowania opisano dopuszczalność wstępu na salę sądową (s. 77 i n. pracy), a także prowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego z wykorzystaniem urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem dźwięku i obrazu, przy czym osoby w nim uczestniczące (w tym członkowie składu orzekającego) nie muszą przebywać w budynku sądu.

Wyjaśniono także rolę notatek urzędowych z posiedzeń niejawnych, jeśli nie wydano orzeczenia (s. 80 i n. pracy).

Następnie omówiono kwestię niejawności mediacji (s. 81 i n.), niejawnego orzekania w przypadku powództwa oczywiście bezzasadnego (s. 85 i n. pracy) oraz prowadzenia posiedzenia w celu przygotowania rozprawy (s. 87 i n. pracy). Pozytywnie należy ocenić omówienie tych zagadnień, zwłaszcza dotyczących organizacji postępowania w kontekście tematyki dysertacji. Zasadnie zostało podkreślone w rozprawie, że sporządzenie odpowiedniego planu rozprawy na posiedzeniu przygotowawczym, które jest niejawne, stanowi istotny element rozpoznania sprawy. Wówczas bowiem sąd wraz ze stronami postępowania ustala plan rozprawy, który może być zmieniony tylko w wyjątkowych okolicznościach.

Autorka omawia także poszczególne postępowania odrębne powiązane z zagadnieniem niejawności postępowania (s. 91 i n. pracy), a mianowicie postępowanie w sprawach małżeńskich, postępowanie w sprawach z zakresu regulacji rynku wodnokanalizacyjnego, postępowanie w sprawach własności intelektualnej, postępowanie nakazowe i upominawcze, europejskie postępowania w sprawach transgranicznych, postępowania elektroniczne. A na zakończenie opisano prowadzenie postępowania przed sądem drugiej instancji (s. 102 i n. pracy).

Rozdział III rozprawy doktorskiej pt. *„Niejawność przebiegu postępowania nieprocesowego rozpoznawczego”* podobnie, jak rozdział II dysertacji, stanowi bardzo istotną część opracowania, ponieważ zawiera szczegółową analizę w jakich przypadkach przejawia się niejawnosc postępowania rozpoznawczego. Odrębne omówienie trybu procesowego i nieprocesowego pozwoliło Autorce na wskazanie specyfiki postępowania nieprocesowego. W szczególności zwrócenie uwagi, że w postępowaniu nieprocesowym rozprawa odbywa się w wypadkach wskazanych w ustawie, a wyznaczenie rozprawy zależy od uznania sądu (s. 107 pracy). Z powyższych względów zdaniem Doktorantki w postępowaniu nieprocesowym na posiedzeniu niejawnym nie są rozpoznawane tylko kwestie formalne, lecz także istnieje możliwość orzekania co do istoty sprawy (s. 107-108 pracy). Autorka opisuje także, choć zdawkowo, historycznoprawne regulacje postępowania nieprocesowego (s. 109 pracy).

Z punktu widzenia tematyki opracowania istotne znaczenie ma szczegółowe omówienie posiedzeń w postępowaniu nieprocesowym (s. 110 i n. pracy), możliwość uczestniczenia publiczności, brania udziału osób zainteresowanych, wysłuchania uczestników poprzez złożenie wyjaśnień w formie pisemnej.

Doktorantka odrębnie omawia kwestię niejawności w wybranych postępowaniach rozpoznawanych w postępowaniu nieprocesowym (s. 114 i mn. pracy), a w szczególności w sprawach z zakresu stosunków między rodzicami a dziećmi, z zakresu prawa rzeczowego (przepadku pojazdów, postępowania wieczystoksięgowego), a także postępowania rejestrowego. Opisano także tryb rozpoznawania spraw w postępowaniu nieprocesowym przez sąd drugiej instancji (s. 121 pracy).

Doktorantka w podsumowaniu rozdziału zwraca uwagę, że w postępowaniu nieprocesowym nie wszystkie zasady postępowania cywilnego obowiązują w takim samym

zakresie, jak w postępowaniu procesowym, ponieważ w znacznym stopniu ma charakter niejawny, co przekłada się na sprawniejsze rozpoznawanie tych spraw (s. 122 pracy).

Rozdział IV pracy pt. *„Wydawanie orzeczeń w postępowaniu procesowym”* zawiera analizę wydawania orzeczeń w procesie w aspekcie niejawności. Analizę rozpoczęto od ogólnych uwag o orzeczeniach (s. 123 i n. pracy).

Następnie omówiono wszystkie formy wydawania orzeczeń w procesie, choć najwięcej miejsca poświęcone zostało postanowieniom, które są lub mogą być wydawane na posiedzeniu niejawnym. Wskazano także przypadki wydawania wyroków na posiedzeniu niejawnym i ich skutki.

Interesującym był podjęty przez Doktorantkę wątek orzekania o wyłączeniu sędziego (s. 133 i n. pracy), jak też kwestia uchybienia i przywrócenia terminu (s. 139 i n. pracy), a zwłaszcza postanowień dowodowych (s. 142 i n. pracy). Autorka zasadnie wskazuje, że sąd ma obowiązek odnieść się do każdego wniosku dowodowego zgłoszonego w sprawie, choć nie można zapominać o tym, że postanowienie dowodowe może być przez sąd w każdej chwili zmienione lub uchylone (s. 144 pracy). Powyższy obowiązek sądu wynika z tego, że dokonanie przez sąd ustaleń faktycznych w oparciu o dowody, które nie zostały w sposób formalnie dopuszczone i przeprowadzone, może zostać uznane jako naruszenie ogólnych zasad postępowania dowodowego (s. 145 i n. pracy).

Na zakończenie Doktorantka wyjaśnia także specyfikę nakazów zapłaty (s. 146 i n. pracy) oraz uchwał Sądu Najwyższego (s. 147 i n. pracy).

Rozdział V rozprawy doktorskiej pt. *„Wydawanie orzeczeń w postępowaniu nieprocesowym”* poświęcony jest kwestii rodzajów orzeczeń wydawanych w postępowaniu nieprocesowym. W rozdziale tym podkreślono, że w postępowaniu nieprocesowym postanowienia co do istoty sprawy wydawane są zarówno po przeprowadzeniu rozprawy, jak też bez jej przeprowadzania (s. 151 i n. pracy). Opisano także znaczenie wpisów w księdze wieczystej (s. 153 i n. pracy) oraz w Krajowym Rejestrze Sądowym (s. 154 i n. pracy). W odniesieniu do przedmiotowego rozdziału należy zarzucić zbyt niewielką objętość treściową i rozważenie czy nie powinien zostać połączony z rozdziałem IV pracy.

Rozdział VI rozprawy doktorskiej pt. „Środki zaskarżenia” poświęcony jest kwestii wydawania rozstrzygnięć w aspekcie niejawnego ich rozpoznawania, ale warto rozważyć czy nie należałoby tego również zaznaczyć w tytule rozdziału.

Analizę Doktorantka rozpoczyna od apelacji (s. 158 i n. pracy) wskazując, że jest ona rozpoznawana albo na rozprawie, albo na posiedzeniu niejawnym, a wówczas rozpoznaje ją jeden sędzia (art. 367 §3 k.p.c.). Szkoda, że Doktorantka nie podjęła próby oceny takiej regulacji prawnej i znaczenia w kontekście zasady kontrydiktoryjności. Podobnie nie zostało przeanalizowane czy regulacja przyznająca sądowi II instancji prawo do rozpoznawania sprawy na posiedzeniu niejawnym nie jest nadużywana.

Doktorantka podsumowując rozważania zawarte w pracy stawia tezę, że „jawność nie występuje w żadnym z systemów prawnych w czystej postaci, bardzo często ograniczany jest jej aspekt zewnętrzny, a także – choć w może w mniejszym stopniu – jej aspekt wewnętrzny” (s. 181 pracy). Autorka dysertacji, udzielając odpowiedzi na postawione na wstępie pytanie, czy niejawnosc postępowania cywilnego rozpoznawczego nie uchybia wartościom, które powinny charakteryzować rzetelne rozpoznanie sprawy wyraża stanowisko, że wszystko zależy od sędziego, który skieruje sprawę po wstępnym zbadaniu sprawy na posiedzenie jawne lub niejawne (s. 187 pracy). Zdaniem Doktorantki, biorąc pod uwagę proporcje niejawnosci i jawności w postępowaniu cywilnym rozpoznawczym, można mieć wątpliwości, czy jawność wciąż jest zasadą, a niejawnosci nie można już traktować jako incydentalnej lub wypadkowej. Niemniej, w ocenie Autorki rozprawy, niejawnosci nie można uznać jako wyłącznej zasady postępowania cywilnego, ponieważ jego organy mogłyby jej nadużywać, dlatego niejawnosc powinna współistnieć jako równorzędna i uzupełniająca się z zasadą jawności, analogicznie jak w przypadku zasad pisemności i ustności (s. 187 – 188 pracy). Powyższą tezę rozprawy doktorskiej należy w całości zaaprobować i uznać, że stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego.

Reasumując, wszystkie istotne kwestie, jakim poświęcona jest rozprawa doktorska znalazły swoje odzwierciedlenie w zakończeniu pracy, a zawarte tam konkluzje zostały poparte rzeczową argumentacją w całej pracy.

II. Wnioski

Podsumowując, uznać należy, że w recenzowanej rozprawie doktorskiej, napisanej przez mgr Wioletę Beczek, wszystkie istotne kwestie dotyczące tematu zostały przedstawione w

sposób kompleksowy, a jednocześnie pełny. Niemniej przy analizowaniu kwestii natury ogólnej przez Doktorantkę niektóre zagadnienia opisywane w dysertacji (np. problematyka dowodzenia) nie zostały w pełni przedstawione, bądź nie uwzględniono wszystkich stanowisk wyrażanych w najnowszej literaturze (np. zawartych w opracowaniu pod. red. E. Marszałkowskiej – Krześ, MERITUM. Postępowanie cywilne. Część I. Postępowanie rozpoznawcze i zabezpieczające, Warszawa 2021, pod red. Ł. Błaszczaka, Dowodzenie w postępowaniu cywilnym, System Postępowania Cywilnego, Warszawa 2021), bądź pominięto pewne kwestie (np. wydawania postanowień w przedmiocie zabezpieczenia, choć pod roz wagę poddano niejawnosć w postępowaniu mediacyjnym).

Opracowanie zasadniczo napisane jest poprawną polszczyzną, jedynie sporadycznie można spotkać drobne błędy interpunkcyjne, bądź stylistyczne, co nie zmniejsza wartości merytorycznych rozważań zawartych w pracy.

Poczynione zastrzeżenia w sporządzonej recenzji nie wpływają w zasadniczy sposób na bardzo pozytywną ocenę wartości merytorycznej dysertacji. Na podkreślenie zasługuje umiejętne wykorzystywanie przez Doktorantkę literatury, judykatury, jak też porównywanie regulacji prawnych do konstruowania własnych przemyśleń i formułowania wniosków *de lege ferenda*.

Wnioski, jakie wyprowadza Doktorantka, na podstawie analizy zawartej w dysertacji, zasługują na aprobatę, choć w niektórych kwestiach mogą zostać uznane za dyskusyjne, ale to przyczynia się do rozwoju naukowego dyscypliny prawa cywilnego, w tym zwłaszcza postępowania cywilnego.

Recenzowana praca doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, a także pozwala na stwierdzenie, że Doktorantka posiada ogólną wiedzę teoretyczną z zakresu postępowania cywilnego, a przede wszystkim umiejętność samodzielnego prowadzenia badań i analiz o charakterze naukowym. Opracowanie stanowi interesujące przedstawienie istoty niejawnosć postępowania cywilnych (procesu i postępowania nieprocesowego). Natomiast należałoby mocniej wyeksponować zasadniczą tezę pracy, aby bardziej była widoczna przy tak wielu skądinąd słusznych wywodach i wnioskach.

Rozprawa doktorska Pani mgr Wiolety Beczek zawiera oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, potwierdza posiadanie ogólnej wiedzy teoretycznej kandydatki w dyscyplinie nauki społeczne oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

III. W związku z powyższym stwierdzić należy, iż dysertacja mgr Wiolety Beczek pt. „Niejawność postępowania cywilnego rozpoznawczego” – napisana pod naukowym kierownictwem promotora dr hab. Agnieszki Góry - Błaszczukowskiej, prof. ASW – stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, a także może stanowić podstawę do dopuszczenia do publicznej obrony i nadania stopnia naukowego doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne, bowiem spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 ze zm.) w zw. z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1669).

dr hab. Izabella Gil prof. UWr

